C/2025/321

13.1.2025

# Teate avaldamine veinisektoris kasutatava nimetuse tootespetsifikaadi standardmuudatuse heakskiitmise kohta vastavalt komisjoni aasta delegeeritud määruse (EL) 2019/33 artikli 17 lõigetele 2 ja 3

(C/2025/321)

Käesolev teade avaldatakse vastavalt komisjoni aasta delegeeritud määruse (EL) 2019/33 ([1]) artikli 17 lõikele 5.

STANDARDMUUDATUSE HEAKSKIITMISE TEADE

**„Madiran“**

**PDO-FR-A0687-AM03**

**Teate kuupäev: 21.10.2024**

## HEAKSKIIDETUD MUUDATUSE KIRJELDUS JA PÕHJUSED

### Geograafiline piirkond

Tootespetsifikaadi I peatüki IV punkti „Piirkonnad, kus eri toiminguid tehakse“ punkti 1 „Geograafiline piirkond“ on muudetud, lisades viite ametlikule geograafiaseadustikule, milles on riiklikul tasandil tunnustatud ja kindlaks määratud kommuunide loetelu departemangude kaupa.

Koonddokumenti täiendatakse selle viitega punktis „Geograafiline piirkond“.

I peatüki IV punkti „Piirkonnad, kus eri toiminguid tehakse“ punkti 2 on muudetud, lisades viite asutusele, kes on kasvatusala heaks kiitnud. Selline ümbersõnastamine ei mõjuta koonddokumenti.

KOONDDOKUMENT

1. **Nimetus(ed)**

Madiran

2. **Geograafilise tähise tüüp**

KPN – kaitstud päritolunimetus

3. **Viinamarjasaaduste kategooriad**

1. Vein

3.1. *Kombineeritud nomenklatuuri kood*

— 22 – JOOGID, ALKOHOL JA ÄÄDIKAS

2204 – Viinamarjaveinid värsketest viinamarjadest, k.a kangendatud veinid; viinamarjavirre, v.a rubriiki 2009 kuuluv

([1]) ELT L 9, 11.1.2019, lk 2.

4. **Veini(de) kirjeldus**

LÜHIKIRJELDUS

Need on vaiksed kuivad punased veinid, mis on valmistatud peamiselt sordist „Tannat N“, millele on lisatud sorte „Cabernet franc N“, „Cabernet-Sauvignon N“ ja „Fer N“. Veinivalmistamismeetodite ja laagerdumisaja toimel muutuvad tanniinid mahedamaks ja saavutavad tasakaalustatud struktuuri. Nimetatud sortide segust saadakse tumedaid ja suure tanniinsusega veine, millel on hea laagerdumispotentsiaal ning kompleksne aroom, mida iseloomustavad punaste ja mustade puuviljade nüansid, mis arenevad vürtsikate aroomide ja suhkurdatud puuviljade lõhna suunas.

Veinidel on järgmised omadused:

1. minimaalne naturaalne alkoholisisaldus mahuprotsentides 11,5 %;
2. maksimaalne üldalkoholisisaldus pärast 14 %ni rikastamist;
3. õunhappe sisaldus ≤ 0,4g/l;
4. fermenteeritavate suhkrute sisaldus ≤ 3 g/l, kui minimaalne naturaalne alkoholisisaldus mahuprotsentides on < 14 %;
5. fermenteeritavate suhkrute sisaldus ≤ 4 g/l, kui minimaalne naturaalne alkoholisisaldus mahuprotsentides on > 14 %;
6. modifitseeritud värviintensiivsus (OD 420 nm + OD 520 nm + OD 620 nm spektrofotomeetria abil) on kasvatusperioodi lõpus vähemalt 12.

Muud analüüsistandardid vastavad liidu eeskirjadele.

Üldised analüütilised omadused

— Maksimaalne üldalkoholisisaldus (mahuprotsentides): 14

— Minimaalne tegelik alkoholisisaldus (mahuprotsentides): –

— Minimaalne üldhappesus: milliekvivalentides liitri kohta

— Maksimaalne lenduvate hapete sisaldus (milliekvivalentides liitri kohta): –

— Maksimaalne vääveldioksiidi üldsisaldus (milligrammides liitri kohta): –

5. **Veinivalmistustavad**

5.1. *Konkreetsed veinivalmistustavad*

1. Veinivalmistustavad

Veinivalmistuse eritavad:

— viinamarjad tuleb kobarast eraldada;

— pidevpresside kasutamine on keelatud;

— substraktiivsed rikastamistehnoloogiad on lubatud tingimusel, et rikastamisaste ei ületa 10 %;

— pärast rikastamist ei tohi veinide üldalkoholisisaldus ületada 14 mahuprotsenti.

Peale nende sätete tuleb veinivalmistustavade puhul kinni pidada liidu tasandil ning maaelu ja merekalapüügi seadustikuga (*code rural et de la pêche maritime*) kehtestatud kohustustest.

2. Istutustihedus

Viljelustava

Viinapuude minimaalne istutustihedus istanduses on 4 000 viinapuud hektari kohta, ridade vahekaugus on kuni 2,50 meetrit ning samas reas olevate viinapuude vahemaa on vähemalt 0,80 meetrit.

Neid sätteid ei kohaldata terrassidena istutatud viinapuude suhtes, mille puhul tuleb kinni pidada vaid reeglist, et samas reas olevate viinapuude vahemaa peab olema vähemalt 0,80 meetri.

3. Viinapuude lõikamine

Viljelustava

Viinapuud lõigatakse kas võrsete lühikeseks lõikamise meetodil (Royat' nöörpuu vorm) või ühe- või kaheõlaline Guyot' vormi meetodil, nii et viinapuule jääb kuni 15 punga.

Sama aasta viljavõrsete arv taime kohta pärast õitsemist (taime kasvuetapp 23 Lorentzi skaalal) on kuni:

— 10 sordi „Tannat N" puhul;

— 12 teiseste sortide puhul.

4. Niisutamine

Viljelustava

Niisutamine võib olla lubatud.

5.2. *Maksimaalne saagikus*

1.

60 hektoliitrit hektari kohta

6. **Määratletud geograafiline piirkond**

Viinamarjade korjamine ja töötlemine ning veinide valmistamine ja laagerdamine tagatakse geograafilises piirkonnas, mille ulatus hõlmab kuupäeval, mil pädev riigisisene komitee käesoleva tootespetsifikaadi heaks kiitis, ametliku geograafiaseadustiku 2023. aasta versiooni alusel järgmiste kommuunide territooriumi:

— Gersi departemang: Maumusson-Laguian, Riscle (ainult endise Cannet' kommuuni territoorium), Viella;

— Hautes-Pyrénées' departemang: Castelnau-Rivière-Basse, Hagedet, Lascazères, Madiran, Saint-Lanne ja Soublecause;

— Pyrénées-Atlantiquesi departemang: Arricau-Bordes, Arrosès, Aubous, Aurions-Idernes, Aydie, Bétracq, Burosse-Mendousse, Cadillon, Castetpugon, Castillon (Lembeye' kanton), Conchez-de-Béarn, Corbère-Abères, Crouseilles, Diusse, Escurès, Gayon, Lasserre, Lembeye, Mascaraàs-Haron, Moncaup, Moncla, Monpezat, Mont-Disse, Portet, Saint-Jean-Poudge, Séméacq-Blachon, Tadousse-Ussau ja Vialer.

7. **Veiniviinamarjasort (-sordid)**

Cabernet franc N

Cabernet-Sauvignon N

Fer N - Fer Servadou, Braucol, Mansois, Pinenc

Tannat N

8. **Seos(t)e kirjeldus**

Geograafiline piirkond asub Adouri jõest lõunas ja läänes Püreneede lõunapoolsel jalamil ning laieneb mäenõlvadele. Piirkond hõlmab 37 kommuuni, mis paiknevad kolmes departemangus.

Kogu piirkonnas on ülekaalus suhteliselt ühtlane mahe ja üsna niiske kliima. Suve lõpus ja sügisel puhub sageli kuum ja kuiv fööntuul.

Madirani ümbruskonna mäeharjad on tekkinud peamiselt merglist ja lubjakivirahnudest moodustunud ladestustest. Nende ladestuste peal on kruusane savi, millele järgneb kruusakividega lammikiht, mis on tänapäeval kõige peal. Need formatsioonid on kogu kvaternaari jooksul erodeerunud, mille tulemusena on moodustunud viis mäeharja, mida eraldavad asümmeetrilised orud: tugeva kaldega läänesuunalised nõlvad, milles on paljastunud lubjakivirahnudega ladestus. Kerged idasuunalised nõlvad on kaetud tuulte poolt kohale kantud mudaga, mis on segunenud alussetetega. Siinsed mullad on peamiselt kahte liiki: savi-lubjakivimullad ja leostunud mullad.

Madirani prioraadi arhiivide materjalide põhjal saab kinnitada, et 13. sajandi alguses olid viinapuud selles piirkonnas laialt levinud.

Kaubavahetus Bigorre'i ja Püreneede piirkonnaga algas 15. sajandil.

Viinamarjakasvatajad lähtusid oma tegevuses avanenud turu nõudlusest hea säilivuspotentsiaaliga, tummiste ja suure tanniinsusega punaste veinide järele. Edaspidi veinile „Madiran" kuulsust toonud segude peamiseks koostisosaks sai sort „Tannat N".

16. ja 17. sajandi notariaalsed registrid näitavad, et punaseid viinamarjasorte kasvatati praegusele sarnasel viisil, millest saigi toote kvaliteedi tagatis.

17. sajandil tekkis Madirani piirkonna punastele veinidele uus turg: neid hakati müüma väljaveoks Prantsuse Antillidele.

Need kaks suurt turgu – Püreneed ja Antillid – mõjutasid tootjaid töötama välja tumedaid, kontsentreeritud ja suure tanniinsusega veine, millel on suur säilivuspotentsiaal.

18. ja 19. sajandil hakati punaseid veine müüma nimetuse „Madiran" all, mida mainiti esimest korda 1744. aastal, ning need veinid said väga tuntuks.

Viinamarjaistanduste pindala ulatus 18. sajandi lõpus 5 000 hektarini.

Kaitstud geograafilist tähist „Madiran" tunnustati 1948. aasta dekreediga.

20. sajandil vähenes viinamarjaistanduste pindala märgatavalt. Alates 1980. aastate algusest on viinamarjaistandused üha rohkem laienenud ja hõlmavad nüüd 1 300 hektarit, kusjuures era veinikeldrite ja kooperatiivide toodang on peaaegu võrdne.

Sort „Tannat N" on jõuline, üsna hilise valmimisega ja vastuvõtlik hallmädanikule, kuid valmib kohalikes ilmastikutingimustes ilma probleemideta. Mäenõlvadel on soodsad topoklimaatilised tingimused, võimaldades liigsel vihmaveel ära voolata, ning kui nõlvade asukoht on hea, tagavad päikesepaiste ja soodne temperatuur viinamarjade küpsemise. Piirkonna mitmekesise mullastiku ja morfoloogia tõttu on kujunenud mosaiikmaastik, inimesed on rajanud hajusalt asuvaid viinamarjaistandusi, kuna eelistati maatükke, mis pakkusid viinamarjade valmimiseks kõige paremaid tingimusi. Tootmispiirkond koosneb just sellisest maatükkidest (soodsa asendiga nõlvad, mille mullad on tavaliselt hea veeläbilaskevõimega ja sageli kivised).

Tootjad on omandanud tehnilise oskusteabe, kuidas hallata ja optimeerida oma viinamarjasaagi tanniinipotentsiaali: nende eesmärk on saavutada viinamarjades fenoolne küpsus ning kohandada veini käärimist vastavalt tanniinide kvaliteedile ja kogusele. Tootjad segavad ja laagerdavad oma veine, et viimastel oleks hea säilivus ja viinamarjade aroom.

Madirani piirkonna struktureeritud, tanniinsed ja tummised veinid on ka tänapäeval väga tuntutud. Nende maine on alates 20. sajandi algusest, eriti alates 1980. aastatest märkimisväärselt kasvanud. Seda tänu viinamarjakasvatajate jõupingutustele, mis on päädinud selliste veinide tootmisega, milles tanniinsus on endiselt olemas, kuid veidi sulandunud ja elegantsemal viisil.

Oma struktuuri tõttu on neil tugeva värvuse ja tanniinsusega punastel veinidel hea säilimispotentsiaal. Nende kompleksne aroom, mida sageli iseloomustavad punaste ja mustade puuviljade nüansid, areneb tavaliselt vürtside ja suhkrustatud puuviljade aroomide suunas. Üldiselt domineerivad tanniinid muutuvad pärast laagerdumist mahedamaks ning tulemuseks on tasakaalustatud struktuuriga veinid.

9. **Muud olulised tingimused (pakendamine, märgistamine, muud nõuded)**

*Väiksem geograafiline üksus ja suurem geograafiline üksus*

Õigusraamistik

Riiklikud õigusaktid

Lisatingimuse liik

Märgistamisega seotud lisasätted

Tingimuse kirjeldus

KPNiga veinide märgistusel võib täpsustada väiksema geograafilise üksuse nimetuse, kui:

— kõnealune üksus on kantud katastrisse;

— kõnealune piirkond on märgitud saagideklaratsioonile.

Kaitstud päritolunimetusega veinide märgistusel võib osutada suuremale geograafilisele piirkonnale „Sud-Ouest“.

*Vahetus läheduses asuv piirkond*

Õigusraamistik

Riiklikud õigusaktid

Lisatingimuse liik

Määratletud geograafilises piirkonnas tootmisega seonduv erand

Tingimuse kirjeldus

Vahetus läheduses asuv piirkond, mille suhtes kohaldatakse erandit viinamarjade pressimise, veini valmistamise ja kääritamise osas, hõlmab Gersi departemangu järgmiste kommuunide territooriume: Labarthète, Riscle ja Saint-Mont.

**Link tootespetsifikaadile**

https://info.agriculture.gouv.fr/gedei/site/bo-agri/document_administratif-986187c9-c1e0-48f7-9d84-2641e63dea15